

Březen

ský

zpravodaj

1255 - 2008 městyse Březno u Mladé Boleslavi

Informace z Úřadu městyse Březno

Dění v městysu

Něco z historie městyse

Z našeho kraje

Na úvod ...

Vážení občané,

máte před sebou druhé číslo Březenského zpravodaje. Redakční rada zaznamenala první reakce na úvodní číslo zpravodaje, čímž jsme velmi potěšeni. Budeme velmi rádi za jakýkoli příspěvek, ale nebudeme otiskovat neautorizované anonymní články.

Rádi bychom oslovili další spolky fungující v našem městysi, aby sami zareagovali a lépe se zviditelnili v našich novinách. Jistě není nic lepšího a přínosnějšího než psát a upozorňovat na vlastní dění v městysi, což svědčí o jejím bohatém životě. V minulosti pro městys byly spolky jako TJ Sokol, SDH, spolek baráčníků a rybářů důležitými kulturními a společenskými ohnisky, o kterých se vždy v kronikách psalo. Mrzí nás, že v současné době se tyto spolky, až na výjimky nijak nezviditelňují, ať již svými příspěvky do kroniky nebo v tomto zpravodaji, kde by si o jejich činnosti mohli přečíst i ostatní občané Března, popřípadě se i zapojit a rozšířit jejich řady. K tomuto účelu byla založena nová e-mailová adresa zpravodaj.brezno@seznam.cz, na který můžete zasílat své příspěvky. Budeme se těšit Vaší čtenářské podpory i přesto, že toto a další čísla budou zpoplatněna symbolickou částkou 15.00 Kč. Zakoupit si ho můžete v prodejně potravin p. Vítka nebo na Úřadu městyse Března.

Redakční rada

Slovo starosty

Finance v obci

V tomto vydání zpravodaje je informace o připravovaných investičních akcích. Tyto akce jsou podmíněny pouze při získání dotace, na kterou není právní nárok. Pokud dotace nebude přidělena, jsou pro nás finančně nerealizovatelné.

Při posledním zasedání zastupitelstva, byl projednáván celý rozpočet městyse. Chtěl bych se zmínit o určitém nepochopení navyšování některých poplatků, v tomto případě byla diskuse o výši stočného. Příjmy městyse jsou tvořeny určitým podílem příjmu státního rozpočtu, z některých jeho příjmových položek přepočteným počtem osob v městysi přihlášených k trvalému pobytu. Příjem daní z nemovitosti je příjmem městyse v plné výši, dotace za výkon státní správy a dotace na žáky navštěvující školské zařízení též. Dále jsou to místní poplatky např. poplatek za psa a užívání veřejného prostranství, které jsou zanedbatelné. Podstatné jsou poplatky za TKO a stočné. Příjem těchto poplatků nepokrývá úhradu firmám, které tuto činnost pro nás zajišťují. Např. poplatky za TKO v roce 2007 činily 348 964,00 Kč, výdaje v tomtéž roce činily 510 167,00 Kč.

Výdaje, které nelze příliš ovlivnit, mandatorní, zda je to správný výraz, činí cca. 80% z celkové výše příjmů městyse. Jsou to výdaje místní a státní správy, ZŠ a MŠ, osvětlení, správa a údržba vlastníka majetku, provozování hřbitova, svoz TKO a další podobné výdaje. Na další výdaje, které jsou povahy spíše investiční a mají vliv na rozvoj obce, zbývá nepříliš velká část prostředků z vlastního rozpočtu.

Tímto velice zkráceným tokem prostředků městyse, je nutné si položit otázku, či rozhodnutí. Pokud vyčerpáme prostředky na stálé výdaje, určité úlevy poplatků a plateb

občanů na zlepšení pořádku či prostředí za úplaty, nezbudou prostředky na další výdaje. K tomuto určitému srovnání mne přivedly dvě připomínky či intervence občanů, již jsem jich v předcházející době slyšel bezpočet – připomínky tohoto znění: „ – tam a v této obci dělají pro občana tyto výhody a úlevy, že v podání informátorů tam je radost žít“.

Není naprosto žádný problém si zjistit skutečnost. V lepším případě se od podané informace podstatně liší, ve většině případů v dotazované obci o tom ani nevědí. Bohužel dobře se žije jen v pohádkách, které většinou dobře dopadnou. V běžném životě platí pouze skutky a ne zbytečné věci.

Josef Horák, starosta městyse

Informace z Úřadu městyse Březno

EVIDENCE OBYVATEL

počet obyvatel k 31.3.2008 >> 788 obyvatel
počet naroz. dětí v roce 2008 >> 1 občanek

ROZPOČET MĚSTYSE NA ROK 2008

příjmy: >> 13 009 000,00 Kč
výdaje: >> 13 009 000,00 Kč
(zastupitelstvo schválilo 11. 4. 2008)

V rozpočtu schválené investiční akce a dotace:

POPIS AKCE	Kč.
komunikace od zahrad. k zástavbě	300 000.00
chodník v lokalitě Topoly	150 000.00
chodník od Netušilů čp.5 k zámku	400 000.00
úprava chodníku u p.Horáka čp.43	8 000.00
ČOV investice (pouze podíl Březno)	1 600 000.00
ČOV opravy a údržba	200 000.00
podpora Baráčníků	3 500.00
dotace TJ Sokol Březno	194 450.00
dotace Tělocvičná jednota Březno	2 000.00
oprava přístřešků vchodů ordinací	30 000.00
oprava veřejného osvětlení	100 000.00
projekt na přestavbu márnice	15 000.00
zpracování územního plánu	250 000.00
vchodové dveře prodejna potravin	40 000.00
projekt chodník k Židněvsi	15 000.00
více-náklady na projekt Vinice	100 000.00
značení ulic	100 000.00
úprava náměstí II. Etapa	50 000.00
dopravní značení	180 000.00
výsadba v obci	55 000.00
SDH – oprava vozů	40 000.00
nákup pozemků na Vinici	20 000.00
CELKEM	3 852 950.00

Městys požádal nebo připravuje žádost o tyto dotace:

legenda: CNP - celkové náklady projektu
VD - výše dotace

1. chodník od Netušilů k zámku
program obnovy venkova - KÚ
CNP 400 000.00 Kč VD 134 000.00 Kč
KÚ schválil dotaci
2. zateplení budov ZŠ Březno
OP ŽP evropské fondy
CNP 5 468 150.00 Kč VD 3 109 168.00 Kč
SFŽP vyhodnocuje žádost
3. zateplení budov ZŠ Březno
FŽP Krajský úřad – příspěvek k dotaci SFŽP
CNP 5 468 150.00 Kč VD 820 000.00 Kč
na KÚ bude podána žádost do 30. 4. 2008
4. intenzifikace ČOV navýšení na 1300 EO
FŽP Krajský úřad
CNP 3 011 645.00 Kč VD 1 500 000.00 Kč
na KÚ bude podána žádost do 30. 4. 2008
5. Obnova – výukové programy ZŠ Březno
Městys zpracuje žádost o dotaci z ROP – evropské fondy - (Regionální operační program)
výzva na podzim 2008

Kromě chodníku, (dotace č. 1) a intenzifikace ČOV (dotace č. 4), které se budou realizovat v roce 2008, nejsou ostatní projekty, na které je požádáno o dotaci (dotace

č. 2 + č. 3) součástí výdajů rozpočtu městyse. Důvodem je skutečnost, že bez přiznané dotace se tyto nebudou realizovat.

Upozornění občanům

Dne 29. 3. 2008 došlo k vyloupení zbrojnice SDH, byly odcizeny věci a poškození majetku (dveře) v hodnotě 51 040,00 Kč. Rada městyse upozorňuje občany na stále se v obci pohybující „sběrače kovů“ a žádá občany, pokud mohou poskytnout nějaké informace k těmto a obdobným činnostem, aby je sdělily na Úřadu městyse Březno.

Víceúčelové hřiště

Chceme informovat občany a širokou veřejnost na možnost využití víceúčelového hřiště (za sokolovnou) s umělým povrchem. Jsou zde dva tenisové kurty, hřiště na házenou, volejbal apod. Sítě je možné si zapůjčit u správce hřiště. V pracovní dny je hřiště převážně využíváno v dopoledních a odpoledních hodinách ZŠ a sportovními organizacemi. Ve večerních hodinách je již volné a je možnost si jít zasportovat a protáhnou si tělo. Soboty a neděle jsou většinou volné, až na pár termínů, kdy sportovní oddíly pořádají na hřišti naplánované soutěže. Seznam termínů je vyvěšen spolu s provozním řádem a kontaktem na správce hřiště v okně sokolovny (výčepu). O konkrétním volném termínu je třeba se informovat u správce, je možné si i dopředu zamluvit. Kontaktní osoba: Zdeněk Kojzar, Březno 125, tel. 602 189 630 (na rohu u sokolovny). U velkého hřiště je též koutek pro naše nejmenší, najdou zde posezení jak rodiče s malými dětmi, tak ho lze využít i jako zpestření pro děti při plánované procházce. Ten lze využít v kteroukoli dobu, je volně přístupný.

Základní škola

Chceme upozornit, že Základní škola v Březně pořádá dne 8. 5. 2008 od 9.00hod den otevřených dveří. Škola se bude prezentovat svou vybaveností a budou předvedeny práce žáků. Přítomny budou jak samotní pedagogové tak i p. ředitel, proto bude možné své připomínky či dotazy směřovat přímo jim. Chceme tímto pozvat širokou veřejnost, ale hlavně rodiče s dětmi předškolního věku, nové občany v Březně a z okolních obcí na prohlídku a prezentaci školy.

Současně dění v městysi

Změna statutu obce Března na městys

Jak jste si již na prvních stránkách zpravodaje mohli všimnout, dostalo Březno rozhodnutím předsedy Poslanecké sněmovny ze dne 11. března 2008 oficiální statut městys. Není to v historii poprvé, co se statut Března několikrát změnil. Již v historii došlo dvakrát k povýšení Března na městečko a poté v průběhu století na městys. To bylo po druhé světové válce zrušeno a dochází k novému používání tohoto historicky oživlého názvu. Zopakujme si, jak to v průběhu dějinných let vlastně vypadalo. Roku 1255 se Březno uvádí jako pouhý dvorec, v roce 1501 dochází k povýšení na městečko až do roku 1654, v roce 1720 je uváděna jako ves. V kronice je 30. 10. 1727 uvedeno druhé povýšení na městečko a to až do roku 1847. Od té doby bylo Březno obcí. Znovu-povýšení na městys bylo vyhlášeno v úředním listě ze dne 22. listopadu roku 1881, část 16, roč. 9, pod číslem 166, a text zní takto...

Jeho císařské a královské Apoštolské Veličenstvo ráčilo Nejvyšším rozhodnutím ze dne 7. října 1881 nejmilostivěji svoliti, aby uznáno bylo místo Březno za městys. Což následkem vynesení vys. c. k. ministerstva onitra ze dne 11. října r. 1881, čís. 15.630 a vys. c. k. místodržitelství v Čechách ze dne 24. října 1881 čís. 66.447 v známost uvedeno bylo.

V Mladé Boleslavi dne 22. listopadu 1881 c. k. místodržitelství rada Kundratitz, m. p.

Co to vlastně je městys? Městys je historicky oživlý název pro větší obec, dnes neoznačující povýšení (nevznikají tím žádná privilegia) jak tomu bylo v historii. Městys nebo také městečko je typ obce stojící svým významem mezi městem a vsí. V minulosti se jednalo o sídla, kterým bylo uděleno právo pořádat týdenní a dobytčí trhy (tím se lišily od vsí) a zpočátku i výroční trhy. Městysy musely plnit funkci spádového městečka pro okolní vesnice. Na rozdíl od města zde bylo mnohem silněji zastoupeno zemědělství.

Městečka začala vznikat od 14 století na majetcích šlechty a církevních vrchností, statut uděloval panovník. Od 16. století se tyto sídelní jednotky označovaly i jako městysy. Po vzniku ČSR v roce 1918, udělovala statut ministerská rada na základě žádosti obce. Statut městysy přestal být používán komunisty po únorovém vládním převratu (1948), zhruba od roku 1950. Po Sametové revoluci (1989) se představitelé obcí, kteří v minulosti drželi statut městysy, snažili o jeho obnovení. Až v roce 2006 byla Poslaneckou sněmovnou schválena Novela o obcích, která mimo jiné obnovuje statut městysy. Obce, které měly oprávnění užívat označení městys před 17. květnem 1954, jsou městysy, pokud o to požádají předsedu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Takto se dostalo i nám, obci Březno titulu městys.

Vítání občánků

V sobotu 23. 2. 2008 se v hudební síni Základní školy konalo již třetí vítání občánků. Členky Občanské a sociální komise spolu se starostou p. Josefem Horákem přivítaly do života 10 miminek a batolat, narozených v době od 15. 8. 2007 do 31. 12. 2007. Jsou to Lukáš Ander, Prokop Doležal, Přemysl Hašlar, Michal Hrabánek, Ondřej a Tomáš Jiříčný, Marek Novotný, Zuzana Převrátilová, Jan a Kateřina Rýznerovi. Děti obdržely finanční dar v hodnotě 1500 Kč a pamětní knihu dítěte, maminky kytičku. Krátký program si připravily děti z naší Základní školy, za což jim tímto děkujeme.

Pojmenování ulic

Během několika posledních let se Březno rozrostlo o bezmála dvě stovky obyvatel, což zákonitě vedlo k určité anonymitě, hlavně nových spoluobčanů, ale i tzv. starousedlíků. Stávají se případy, že někdo hledá naše spoluobčany a je krajně nepříjemné jen bezradně krčit rameny s tím, že nevím. To platí jak ze strany nově přistěhovaných, tak ze strany starších, již nějakou dobu žijících obyvatel v obci. Určité problémy vznikají i u veřejných institucí, jako je třeba pošta apod. Z tohoto důvodu dospěla obec k názoru, pojmenovat ulice a tím určitým způsobem předejít možným problémům v komunikaci.

Určitě jste si všimli, že v minulém čísle zpravodaje jsme otiskli anketu pro Vás, občany, jaký byste si představovali název Vaší ulice a nejen Vaší, ale i ostatních v naší obci. Něco kanketě. Obec navrhla názvy ulic hlavně dle vžitých lokalit a některé ulice dle dřívějšího orientačního pojmenování a rozřazení OÚ. Byli jsme si vědomi, že některá jména ulic nejsou to pravé ořechové, a proto jsme chtěli znát i Váš názor. Vrátilo se asi 75 anketních lístků s vyplněným či upraveným názvem ulice. Někteří občané vzali tuto

výzvu opravdu svědomitě a vážně, za což jim chceme touto cestou poděkovat. Výsledek ankety

se až na výjimky, např. bývalá ulice Hřbitovní nebo u Základní školy, v zásadě nezměnil s návrhem obce. Zastupitelé, dnes již městyse, na svém zasedání dne 11. 4. 2008 schválili konečné názvy jednotlivých ulic. Pro jednodušší orientaci je uvnitř zpravodaje mapa se schváleným pojmenováním jednotlivých ulic.

1. Náměstí, 2. Domousnická, 3. Telibská, 4. V Ulici, 5. Židněveská, 6. Školní, 7. U Křížku, 8. V Topolech, 9. Podolec, 10. Na Dolsku, 11. Ještědská, 12. Vinice, 13. Na Šafrancích, 14. U Václava, 15. Nádražní, 16. Na Klenici, 17. Rasovna, 18. Podzámecká.

Vážení občané, pojmenování ulic přejde v platnost asi během podzimu, proto zatím **nikde neuvádějte své ulice!!** Nejprve se musí označit cedulemi všechny ulice, pojmenování ulic se musí uvést i na veřejné instituce jako např. pošta. Určité organizační změny musí proběhnout i na OÚ, každý majitel nemovitosti dostane přiděleno své jméno ulice (dle vchodu do nemovitosti). Od kdy budete používat ve své adrese i ulici Vám OÚ včas oznámí.

Další důležitá informace ohledně osobních průkazů. Stávající OP, ŘP, apod. si nemusíte nechávat vystavovat nové, i když Vám tam později bude chybět ulice. Rozhodující je, dle vyjádření kompetentních institucí, číslo popisné, tj. stávající číslo nemovitosti. Číslo popisné je důležité i pro výplaty důchodů a sociálních dávek. Pro ty, kteří si přesto budou chtít své průkazy vyměnit, vyjde městyse vstříc pozváním pracovníků Magistrátu města Mladé Boleslavi, samozřejmě za určitého zájmu. Jsme si vědomi a tímto se omlouváme, že tato informace již měla být ve zpravodaji uvedena při vzniku ankety a Vy občané s ní seznámeni, předešlo by se různým dohadům a nedorozuměním.

Z. Valenta, Z. Nečesaná

Základní škola

Školní akademie

Naše škola již mnoho let udržuje tradici školních akademií, které jsou střídavě zaměřeny, jednou na vánoční téma, podruhé zase s jarními motivy. Letošní jarní akademii jsme poprvé zařadili do školního vzdělávacího programu (učební osnovy školy) jako školní projekt. Dali jsme tudíž žákům daleko větší prostor k tomu, aby uplatnili vlastní nápady. I když většinu programu nacvičili s dětmi třídní učitelky (převážně na I. Stupni), některé výstupy si připravily děti samy (zvláště na druhém stupni). Také programová skladba i celková režie byly svěřeny žákům, a to žákům IX. třídy. Ti se ujali s velkým nadšením práce na programu, v němž vše originálně skloubili dohromady, postarali se o nápaditou režii, výzdobu a dokonalou organizaci celého představení a nakonec sami tomuto vystoupení dali velice zdařilou tečku (taneční kreace z muzikálu Pomáda).

Sál sokolovny se ve čtvrtek 17. 4. 2008 začal naplňovat již tři čtvrtě hodiny před vystoupením a v 16.00 hod., kdy akademie začala, byl již nad očekávání doslova nabit do posledního koutku (odhadem 250 – 300 diváků) rodiči, prarodiči, příbuznými nebo jen třeba těmi, kteří přišli v očekávání, jak se škola bude prezentovat. Reakce diváků v průběhu vystoupení i závěrečný aplaus nenechaly nikoho na pochybách, zda se akademie

vyjádřila či ne. Díky učitelům, vystupujícím dětem a hlavně žákům IX. roč. se práce školy nemohla prezentovat úspěšněji.

Pro zbytek školního roku škola připravuje:

- Den otevřených dveří:
 1. (8. 5. 2008 od 9.00 – 12.00 hod.) škola bude prezentovat úroveň vybavení a práci s dětmi.
- Další školní projekty:
 1. školy v přírodě (I. + II. ročník 25.5 - 30. 5. 2008 Deštná v Orlických horách, IV. + V. ročník 25. 5 – 1. 6. 2008 v Černém dole v Krkonoších)
 2. zahraniční zájezd (6. 6. – 15. 6. 2008 Chorvatsko – Zaostrog – Makarská riviéra pro IX. ročník a zájemce)
 3. zahraniční zájezd jednodenní (17. 6. 2008 Hitlerovo orlí hnízdo v německých Alpách pro IX. ročník a zájemce)
 4. školní kolo dopravní soutěže (testy a jízda zručnosti – začátek května)
 5. kurz první pomoci (II. stupeň – květen, červen – ve spolupráci se zdravotními hlídkami)
 6. sportovní den (I. Stupeň 25. 6. 2008, II. stupeň 26. 6. 2008)
- Účast v okresních soutěžích:
 1. pohár rozhlasu (5. 5. 2008 starší, 7. 5. 2008 mladší žáci – II. stupeň)
 2. atletický trojboj (21. 5. 2008 – I. Stupeň)
 3. dopravní soutěž (květen)
 4. soutěž zdravotních hlídek (květen)

P. Pacholátko, ředitel školy

Vlastenecko - dobročinná obec baráčníků

Rádi bychom i my přispěli do Březenského zpravodaje a všechny tímto informovali o činnosti naší baráčnické obce. Máme za cíl udržovat staročeské zvyky a tradice, pořádat kulturní akce a zapojovat se do celkového dění a života našich obcí. Více si můžete o nás a našich akcích dozvědět na březenských webových stránkách www.brezno.cz/kultura, nebo na naší vývěsce na březenském náměstí. Máme také svůj časopis „Život Budovcovy Župy“, který si může kdokoli prohlédnout nebo objednat u kteréhokoli činovníka naší baráčnické obce. Ještě bychom Vás chtěli pozvat na všechny naše pořádané akce, které pořádáme pro všechny i nečleny a kdokoli by chtěl vstoupit k nám baráčníkům bude vřele přivítán.

Za BO Březno
Marie Křemečková – rychtářka
Petr Novotný – místorychtář

Historické okénko

Pokračování o prehistorickém období v našem kraji.

Skleněný korálek, který byl nalezen v okolí Doláněk, patřil Keltům. Keltové neznali jen sklo, ze kterého zhotovovali náramky, ale rovněž ho dokázali zpracovat a vyrobit šperk z několika různobarevných skelných mas. Právě tento zde byl nalezen. Je zdobený očky se soustředných oválek bílé a modré skleněné masy (viz. obr. minulé číslo). Takové korále byly nejčastěji používány v 6. až 5. století př. n. l., ojediněle i o pár stovek let později. Tyto korále zastupují úlohu amuletů, ochrany majitele před neštěstím apod. Známý jsou z mnoha nalezišť a početněji z hrobů. O něco mladší, z 1. až 2. století n. l., jsou další nálezy ze stejné lokality, zlomky bronzových nádob, které patrně představují do Čech importované zboží. Na počátku 6. století začali do Čech putovat v několika vlnách Slované. Nálezy dokumentující jejich přítomnost jsou roztroušeny po celém Pojizeří. Do 9. až 10. století je datováno sídliště, které se nacházelo v těsné blízkosti dnešního Března v lokalitě u nádraží. Prvotní slovanské osídlení nebylo příliš souvislé, jednotlivé osídlené plochy byly oddělené rozsáhlými lesními plochami, a tudíž byly značně izolované. Slovanské obyvatelstvo z počátku netvořilo, ani jinak jednotnou skupinu. Ke sjednocování, a to pod vládu knížat jednoho kmene – Přemyslovců, došlo až v 10. století.

V příhodných polohách vhodných pro zemědělství, především při vodních tocích, se postupně utvářela síť stabilních lidských sídel. V Pojizeří byla tato sídelní síť dotvořena již v průběhu 12. století, kdy vznikala řada osad podél Jizery, Košáteckého a Skalského potoka a také Klenice. V Pojizeří se usídlili Slované. Na levém břehu Jizery to byli Charvané, na pravém Pšované. Jméno Charvat znamená urozený, svobodný muž. Byl to člověk hrdý a statečný. Chlum je zlákal svou výškou, dalekým rozhledem z jeho vrcholu a příkrými svahy. Proto na něm zbudovali velmi pevné hradiště. Společnou prací rodu byla navržena napříč chlumské výšiny ohromná hradba, před níž vyhloubili hluboký příkop a na svazích, kudy vedly cesty do dnešních Dobrovic a do údolí Klenice, byly vysypány obranné násypy.

Na pláni před hradbou byly chaty ze dřeva a pletiva o jedné světnici s ohništěm uprostřed. Stropy byly kryty slámou. Hradiště Chlumu byl pevný, z klád sroubený, neveliký dvorec s několika komorami. Na předhradí byly hospody pro kupce, kteří tu vykládali své zboží a vyměňovali je za kožešiny, med, vosk, drůbež, chléb a obilí. Kupci též nabízeli šperky a otroky, kteří byli vítaným předmětem obchodu.

Blízkost bezpečného útulku v pevném hradě, teplé svahy Chlumu, nadbytek vody a hluboká úrodná půda zlákal mnoho rodů k usídlení. Rody se více živily pastevstvím, než obděláváním půdy. Krávy vypásali na pastvinách mezi lesy. Kolem chat se potulovala drůbež, v ohradách byli koně. Lovci v lesích lovíli zvěř, zvláště škodnou, jejíž kožešiny byly platidlem při výměnném obchodu. Na polích byl zaset len, proso, ječmen, pšenice a žito. Znali a vyráběli kvasný chléb. Pili pivo a silnou medovinu.

Příslušníci rodu byli svobodní, ale byli tu i lidé nevolní, otroci na trzích koupeni. Otroci nesměli nosit vousy a hlavu měli ostříhanou dohola, proto se jim říkalo – holota. Ženu si muž kupoval za smluvené věno, nebo ji unesl a zaplatil pak výkupné. Žena neměla v rodě práv a byla ceněna jako pracovní síla a matka.

kronikářka Z. Nečesaná

Z našeho kraje

Vítáme Vás na prohlídce zříceniny skalního hradu Valečov, jednou z nejkrásnějších dominant svého druhu v našem kraji, nacházejícího se v malebné krajině na západním okraji Českého ráje nad obcí Boseň.

Pěšky se ke hradu dostanete z Kněžmosta po žluté značce (5 km) a z Mnichova Hradiště po červené turistické značce (5 km), na kole z MH po silnici na Boseň a Kněžmost po cyklistické značce. Autem - v Bosni odbočit směrem na Zásadku, asi po 500 m se nachází parkoviště pod hradem, odtud asi 300 m pěšky k hradu.

Skalní hrady zaujímají mezi středověkými šlechtickými sídly zvláštní postavení, dané jejich podobou, která má neopakovatelný charakter. Na druhé straně, prohlídka jejich zbytků se zpravidla rovná prolézáním skalních světnic vytesaných do skal, které připomínají kus ementálu. Tento ráz má i skalní hrad Valečov, navíc se může pochlubit i solidní zděnou architekturou, která z něj činí objekt svého druhu vskutku nadstandardní.

Přesná doba založení hradu není známa. Vznikl nejspíše na místě staršího pravěkého sídliště, ležícího na hranici slovanského kmene Charvatů a jeho slovanské jméno připomíná místo opevněné valy. První písemná zmínka pochází z let 1316 –1318, z období šarvátek zdejší drobné šlechty. Byl budován jako skalní hrad – ve skalách vytesané prostory byly doplněny dřevěnými stavbami, podobně jako tomu bylo na blízkých Drábských světničkách. První kamennou stavbou pocházející z poloviny 14. století byl palácový komplex, tzv. nový palác, který byl do dnešní podoby přestavěn až později. Léta největší slávy prožíval v době husitské, kdy tu byli majitelé bratři Bartoš a Bernard z Valečova, kteří stáli na straně husitů od úplného začátku a byli blízcí přátelé samotného Jana Žižky z Trocnova. V roce 1439 byl hrad dobyt a vypálen, když se ho zradou zmocnil Jindřich z Vartenberka. Jeho majitelku Machnu, vdovu po jednom z valečovských bratří, s dvěma syny zajal a uvěznil na Děčíně. Z vězení se dostali teprve tehdy, když hrad Valečov roku 1441 přenechala svému únosci. Poslední, rozsáhlejší úpravy je možné datovat po roce 1555, kdy po smrti Jiřího Vančury z Řehnic, bylo panství i hrad rozdělen mezi syny Hynka a Zikmunda. Po třicetileté válce byl připojen k mnichovohradištskému panství a jeho majitelem se stal Ferdinand z Valdštejna. Valdštejnové měli v té době hradů jako máku a proto Valečov přestal být sídlem vrchnosti. Později se tu vystřídalo několik vrchnostenských úředníků, ale díky soustředování správy panství do MH, začal být neobýván a pustl až do dnešní podoby. Nicméně, ještě v 19. století se staly skalní světničky sídlem chudiny a počátkem 20. století byly obývány tzv. „skaláky“.

Sám hrad se obrátu k lepšímu dočkal po roce 1914, kdy tehdejší majitel panství Adolf z Valdštejna předal zříceninu bezplatně Klubu českých turistů (KČT). Hrad byl postupně opravován, zvláště po roce 1934. Práce zastavila druhá světová válka, po níž byl KČT zrušen a chátral až do roku 1994, kdy přešel do držení obce Boseň. Na to se mu dostalo potřebné péče, kdy se obec snaží podnikat kroky k tomu, aby i ti co přijdou po nás, měli co obdivovat a nezbyla zde jen skupina ošlapaných skal a zbytky zdí.

Ve skalním tunelu za mříží začíná, samozřejmě po zakoupení vstupenky vlastní prohlídka. Hned poté následuje skalní místnost, která sloužila asi jako kuchyně. Odtud se postupuje po tzv. „panském schodišti“ dále do hradu. Cesta se zde dělí na dva směry, do starého a nového paláce. Ze starého paláce toho moc nezbylo, dnes je tu na plošině vyhlídka. Zachovali se i kamenné části hradeb, ve kterých jsou vytesány střílny. Pokud se otočíte o 180° uvidíte nádhernou stavbu kamenného nového paláce. Jeho nejvyšší patro se pochopitelně nedochovalo a prý tam bývala hodovní síň. V popředí jsou vidět zbytky opevnění se střílnami. Horní patro, otevírající se k severu deseti okny, z nichž jedno mělo podobu balkónu v arkýři, bylo velmi světlé. Byl zde také vchod do převětu (toaleta), který byl zavěšen na krakorcích a kupodivu ústil přímo na nádvoří před vchod, což muselo být dost zajímavé. K další prohlídce se musíme vrátit k rozcestníku, odkud se tajuplnou úzkou chodbou dostaneme do místnosti, kde údajně byla pokladnice. Je to klenutá místnost pod novým palácem a bohužel dnes tu již žádný poklad není. Když obejdete hrad dokola, najdete ještě skalní věž, ve které jsou také vytesány střílny. Za nádvořím se před Vámi objeví jakási chýše, která tu asi zůstala po nějakém natáčení. Nedaleko je ve skále vytesané vězení i s hladomornou hlubokou 7,5m pro neposlušné poddané. O kousek dál už narazíte na výše zmiňované skalní světničky, které původně sloužili k ubytování hradního vojska, a později zde bydlela chudina.

Cestou z hradu uvidíte již letní parket, kde se pořádají různé kulturní akce v duchu Valečovského kulturního léta. Jsou zde pořádány večerní koncerty předních skupin a zpěváků. Je to nezapomenutelný zážitek s večerní atmosférou a k tomu i pěkně nasvícený hrad. Na Valečově je prostě krásně.

Valečovské kulturní a koncertní léto 2008 v přírodním amfiteátru v předhradí Valečova:

- 30.4.2008 od 20.00 hod. - svátek mají čarodějnice (v jednání) - čarodějnický rej v rytmu hudby
- 03.5.2008 od 14.00 hod. - Valečovská slavnost na zahájení hlavní turistické sezóny
- 28.6.2008 od 14.00 hod. - procházka pohádkovým lesem okolo hradu Valečov
- 12.7.2008 od 10.00 hod. - dětský den s Lesy České republiky a. s. - divadelní pohádka, soutěže
- 30.8.2008 od 14.00 hod. - Valečovská slavnost - Hurá do školy - zakončení hlavní turistické sezóny u hradu - soutěže a hry pro děti, diskotéka, historický šerm

- 04.7.2008 od 20.00 hod. - Ivan Mládek a Banjo band
- 18.7.2008 od 20.00 hod. - Petra Černocká
- 01.8.2008 od 20.00 hod. - Eva a Vašek
- 15.8.2008 od 20.00 hod. - Honza Nedvěd
- 29.8.2008 od 20.00 hod. - Taxmeni, Jindra Štáhlavský a Tomáš Linka

Čerpáno z knihy Encyklopedie Českých hradů, a internetových stránek o Valečovu

Z. Nečesaná, Z. Valenta

Víte že

..... nedávno sundané sochy světců sv. Jakuba a Filipa z kněžiště kostela sv. Václava jsou vytesány z více jak 500 let starých náhrobních kamenů ze hřbitova založeného kolem původního kostela. Na zadní straně jedné busty je vytesán alianční znak hrabat z Bubna. Na druhé bustě je náhrobní nápis z roku 1581.

..... v našem kostele se nacházejí dvě hrobky, čímž ta starší je neprávem opomíjena v historických pramenech. Pochází pravděpodobně z gotického období.

..... se ve sklepních prostorách fary nachází dva zazděné podzemní průchody vedoucí pod zámek a pravděpodobně pod kostel.

..... další zajímavý podzemní prostor je pod zámkem. Jedná se o nepřístupnou část sklepního prostoru, který sloužil jako šachta na odpadní vodu a zároveň byl propojen s mlýnským náhonem.

..... socha sv. Václava byla původně spolu se sochami v kapliče na Nové Telibí umístěny ve štítu našeho kostela.

Z. Nečesaná

Pro mlsné jazýčky

Rohlíky plněné sladkým tvarohem.

Potřebujeme na jednu porci dva rohlíky, jedno vajíčko, olej, moučkový cukr, tvaroh. Je to velice jednoduché.....

Nejprve rozkrojíme rohlíky a vydlabeme vnitřní měkkou část. Tu naplníme rozpracovaným oslazeným tvarohem, namočíme ve vajíčku a na rozpáleném oleji lehce osmahneme do červena. Obalíme v moučkovém cukru a můžeme pokapat čokoládou. Podáváme teplé nebo studené.

Tato sladkost udělá radost nejen našim nejmenším, ale je také velmi rychlou pomocí při nečekaných návštěvách....

Z. Nečesaná

*Březenský zpravodaj: periodický tisk vydávaný 4x ročně v počtu 120 výtisků, cena: 15 Kč
číslo výtisku 2, ročník 7, datum vydání 30. 4. 2008, místo vydání Březno
registrováno pod rejstříkem: MK ČR E 10410
vydavatel: Obecní úřad Březno, 294 06 Březno 13, IČO: 00237574
kontakt: telefon: 326399180, fax: 326399180, e-mail: brezno@seznam.cz, www.brezno.cz
příspěvky do zpravodaje: zpravodaj.brezno@seznam.cz
redakční rada: komise pro občanské a sociální záležitosti
grafická příprava: Zbyněk Valenta*

